

Visuomenės sveikatos rėmimo specialioji programa ir jos įgyvendinimas

SANDRA BUINOVSKIENĖ

KĖDAINIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS
SAVIVALDYBĖS GYDYTOJA

Kėdainių rajono savivaldybės tarybos 2023 m. gegužės 26 d. sprendimu Nr. TS-147 sudaryta savivaldybės tarybos kadencijos laikotarpiui Kėdainių rajono savivaldybės bendruomenės sveikatos taryba (toliau – Sveikatos taryba):

- **Jonas Talmantas** – Kėdainių rajono savivaldybės tarybos Sveikatos ir socialinės apsaugos komiteto pirmininkas, Tarybos pirmininkas;
- **Dalius Serafinas** – Kėdainių rajono savivaldybės tarybos Švietimo ir kultūros komiteto pirmininko pavaduotojas, Tarybos pirmininko pavaduotojas;
- **Sandra Buinovskienė** – Kėdainių rajono savivaldybės administracijos vyr. specialistė (savivaldybės gydytoja), Tarybos sekretorė;
- **Audra Pakštienė** – Kėdainių lopšelio-darželio „Žilvitis“ direktorė;
- **Danguolė Avižiuvienė** – Kėdainių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro direktorė;
- **Ramunė Kabošienė** – Viešosios įstaigos Kėdainių pirminės sveikatos priežiūros centro Vidaus medicininio audito padalinio vadovė;
- **Aušra Vaidotienė** – Kėdainių rajono vietos veiklos grupės pirmininkė, Josvainių moterų klubo „Aušra“ pirmininkė;
- **Kristina Kulbienė** – Sirutiškio bendruomenės centro valdybos narė;
- **Indrius Bolisas** – Kėdainių džiudo klubo „Mes esam“ prezidentas.

Kėdainių rajono savivaldybės bendruomenės sveikatos taryba:

- nustato Savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos lėšų naudojimo prioritetus, pateikia šios programos išlaidų sąmatos projektą Kėdainių rajono savivaldybės administracijai;
- svarsto ir įvertina įstaigų bei organizacijų pateiktas Sveikatos srities projektų paraiškas.

Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymas

41 straipsnis. Savivaldybių visuomenės sveikatos rėmimo specialioji programa

1. Savivaldybių visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos lėšos naudojamos visuomenės sveikatos programoms finansuoti ir remti.
2. Savivaldybių visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos finansavimo šaltiniai:
 - 1) savivaldybės biudžeto asignavimai;
 - 2) 20 procentų savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos lėšų;**
 - 3) savanoriškos fizinių ir juridinių asmenų įmokos;
 - 4) kitos teisėtai įgytos lėšos.
3. Savivaldybių visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos lėšos kaupiamos atskiroje savivaldybės biudžeto sąskaitoje. Savivaldybių visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos pajamos ir išlaidos planuojamos savivaldybės biudžete savivaldybių tarybų nustatyta tvarka.
4. Savivaldybės meras teikia savivaldybės tarybai sveikatos apsaugos ministro nustatytos formos metinę savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos priemonių vykdymo ataskaitą. Ši ataskaita skelbiama viešai savivaldybės interneto svetainėje.

- **2023 M. KĖDAINIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS BENDRUOMENĖS SVEIKATOS TARYBOS NUSTATYTOS LĖŠŲ PANAUDOJIMO PRIORITETINĖS KRYPTYS:**

1. Psichinės sveikatos stiprinimas (patyčių ir smurto prevencija, savižudybių prevencija, priklausomybių prevencija);
2. užkrečiamų ligų prevencija;
3. širdies ir kraujagyslių ligų ir onkologinių ligų profilaktika;
4. gyvenamosios aplinkos sveikatinimas (maudyklų vandens stebėseną, triukšmo prevencija);
5. fizinio aktyvumo ir sveikatos stiprinimo skatinimas, nukritimų ir traumų prevencija.

- Kaip nustatomos lėšų panaudojimo prioritetinės kryptys?

Atsižvelgiant į Kėdainių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro parengtą visuomenės sveikatos stebėsenos ataskaitą. Ją galima rasti ir susipažinti Kėdainių rajono savivaldybės internetinėje svetainėje:

<https://www.kedainiai.lt/veiklos-sritys/sveikatos-prieziura/visuomenes-sveikatos-prieziura/1734>

KĖDAINIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS RĖMIMO SPECIALIOSIOS PROGRAMOS 2023 METŲ PAJAMŲ IR IŠLAIDŲ ŠAMATA

1. Informacija apie Savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos (toliau – Programa) lėšas

Eil. Nr.	Programos pajamų šaltiniai	Skirta lėšų, Eur
1.1.	Savivaldybės aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos lėšos	60000
1.2.	Savanoriškos fizinių ir juridinių asmenų įmokos	-
1.3.	Kitos lėšos	-
1.3.	Lėšų likutis ataskaitinių biudžetinių metų pradžioje	72400
IŠ VISO		132400

2. Priemonės, kurioms finansuoti naudojamos Programos lėšos.

Eil. Nr.	Priemonės pavadinimas	Lėšų poreikis, Eur
2.1.	Sveikatos projektų finansavimas	50000
2.2.	Kėdainių rajono mokyklų vandens kokybės tyrimų atlikimas	6500
2.3.	Visuomenės sveikatos stebėsenos ataskaitos rekomendacijų įgyvendinimo priemonių finansavimas	15000
2.4.	Užkrečiamųjų ligų valdymo priemonių finansavimas (esant epideminiam sergamumui, ekstremaliai situacijai, nepaprastajai padėčiai)	20000
2.5.	Jaunų asmenų profilaktinė onkologinių ligų patikra (nepatenkantys į nustatytas profilaktines sveikatos apsaugos ministerijos amžiaus grupes) orientuojamasi į prostatos, krūtų, gimdos kaklelio patikrinimus)	20000
2.6.	Psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencija (forumo organizavimas)	3000
2.7.	Bendruomenės sveikatos tarybos veiklos organizacinės išlaidos (metinės konferencijos organizavimas, dalyvavimas Sveikatą stiprinančio Kauno regiono darbo grupės veikloje)	6500
2.8.	Kitos tikslinės priemonės reikalingos siekiant apsaugoti gyventojų sveikatą	11400
Iš viso lėšų		132400

KĖDAINIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS RĖMIMO SPECIALIOSIOS PROGRAMOS 2023 METŲ PAJAMŲ IR IŠLAIDŲ ŠAMATA

1. Informacija apie Savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos (toliau – Programa) lėšas

Eil. Nr.	Programos pajamų šaltiniai	Skirta lėšų, Eur
1.1.	Savivaldybės aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos lėšos	76600
1.2.	Savanoriškos fizinių ir juridinių asmenų įmokos	-
1.3.	Kitos lėšos	-
1.3.	Lėšų likutis ataskaitinių biudžetinių metų pradžioje	72400
IŠ VISO		149000

2. Priemonės, kurioms finansuoti naudojamos Programos lėšos.

Eil. Nr.	Priemonės pavadinimas	Lėšų poreikis, Eur
2.1.	Sveikatos projektų finansavimas	50000
2.2.	Kėdainių rajono mokyklų vandens kokybės tyrimų atlikimas	6500
2.3.	Visuomenės sveikatos stebėsenos ataskaitos rekomendacijų įgyvendinimo priemonių finansavimas	15000
2.4.	Užkrečiamųjų ligų valdymo priemonių finansavimas (esant epideminiam sergamumui, ekstremaliai situacijai, nepaprastajai padėčiai)	20000
2.5.	Jaunų asmenų profilaktinė onkologinių ligų patikra (nepatenkantys į nustatytas profilaktines sveikatos apsaugos ministerijos amžiaus grupes) orientuojamasi į prostatos, krūtų, gimdos kaklelio patikrinimus)	20000
2.6.	Psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencija (forumo organizavimas)	3000
2.7.	Bendruomenės sveikatos tarybos veiklos organizacinės išlaidos (metinės konferencijos organizavimas, dalyvavimas Sveikatą stiprinančio Kauno regiono darbo grupės veikloje)	6500
2.8.	Kitos tikslinės priemonės reikalingos siekiant apsaugoti gyventojų sveikatą	28000
Iš viso lėšų		149000

[Kėdainių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2023 m. liepos 12 d. įsakymas Nr. AD-1-626 "Dėl Kėdainių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos sveikatos projektų, finansuojamų iš Kėdainių rajono savivaldybės 2023 metų biudžeto lėšų, sąrašo tvirtinimo"](#)

[Kėdainių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2023 m. lapkričio 27 d. įsakymas Nr. AD-1-969 „Dėl Kėdainių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2023 m. kovo 6 d. įsakymo Nr. Ad-1-259 „Dėl Kėdainių rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos 2023 metų pajamų ir išlaidų šamatos patvirtinimo“ patikslinimo"](#)

Programos lėšos panaudojimas:

Eil. Nr.	Priemonės pavadinimas	Lėšų poreikis, Eur	Skirta lėšų, Eur	Likutis, Eur
2.1.	Sveikatos projektų finansavimas	50000	49995,84	4,16
2.2.	Kėdainių rajono maudyklų vandens kokybės tyrimų atlikimas	6500	6500	0
2.3.	Visuomenės sveikatos stebėsenos ataskaitos rekomendacijų įgyvendinimo priemonių finansavimas	15000	8832	6168
2.4.	Užkrečiamųjų ligų valdymo priemonių finansavimas (esant epideminiam sergamumui, ekstremaliai situacijai, nepaprastajai padėčiai)	20000	20000	0
2.5.	Jaunų asmenų profilaktinė onkologinių ligų patikra (nepatenkantys į nustatytas profilaktines sveikatos apsaugos ministerijos amžiaus grupes) orientuojamasi į prostatos, krūtų, gimdos kaklelio patikrinimus)	20000	16960,6	3039,4
2.6.	Psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencija (forumo organizavimas)	3000	1657	1343
2.7.	Bendruomenės sveikatos tarybos veiklos organizacinės išlaidos (metinės konferencijos organizavimas, dalyvavimas Sveikatą stiprinančio Kauno regiono darbo grupės veikloje)	6500	6500	0
2.8.	Kitos tikslinės priemonės reikalingos siekiant apsaugoti gyventojų sveikatą	28000	2899	25101
Iš viso lėšų		149 000	113 344,44	35 655,56

Kėdainių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos sveikatos projektų finansavimo Kėdainių rajono savivaldybės biudžeto lėšomis **konkurso tikslas**

Konkurso būdu finansuoti sveikatos projektus, kurių įgyvendinimas didintų Kėdainių rajono gyventojų sveikatos raštingumą ir aplinkos kokybę, padėtų suformuoti atsakingą visuomenės elgseną, mažintų gyventojų sergamumą, neįgalumą ir mirtingumą.

KĖDAINIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS RĖMIMO SPECIALIOSIOS PROGRAMOS SVEIKATOS PROJEKTŲ, FINANSUOJAMŲ IŠ KĖDAINIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS 2023 METŲ BIUDŽETO LĖŠŲ, SĄRAŠAS (2.1. eilutė, skirta 50 000 Eur)

Eil. Nr.	Projekto vykdytojas (Istaiga, organizacija)	Projekto pavadinimas	Suma Eur
1.	Kėdainių plaukimo klubas	Mokomės plaukti kartu su šeima II	3000
2.	Kėdainių rajono motinystės mokykla	Sveikos gyvenimo pradžios skatinimas	2500
3.	Kėdainių krepšinio klubas „BC SAVI“	Sveikam kūne – sveika siela	1200
4.	Kėdainių r. Krakių Mikalojaus Katkaus gimnazija	Herojaus kelionė	3720
5.	Kėdainių pagalbos šeimai centras	Everesto link	1235,84
6.	Asociacija sveikatingumo ir sporto klubas	Sportuoju - stiprėju!	1900
7.	Kėdainių lopšelis – darželis „Žilvitis“	Mažo žmogaus didelės emocijos	4000
8.	VšĮ Kėdainių pirminės sveikatos priežiūros centras	RŪPESTINGI ŽINGSNIAI: traumų prevencijos programa senjorams	2000
9.	Kėdainių pagalbos šeimai centras	Padėsiu sau – padėsiu tau!	1635
10.	Kėdainių lopšelis-darželis „Varpelis“	Kelias į draugystę	1920
11.	Kėdainių lopšelis-darželis „Vyturėlis“	Gera būti kartu	2000
12.	Kėdainių švietimo pagalbos tarnyba	Kaip degti, bet neperdegti - 2	1400
13.	Asociacija „Krepšinio naktis“	Senjorų fizinio aktyvumo skatinimas Kėdainių rajone	1575
14.	Kėdainių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras	Dieninė vaikų stovykla „10 000 žingsnių per dieną“	3200
15.	Lietuvos pagyvenusių žmonių asociacijos Kėdainių rajono skyrius	Renkamės sveiką gyvenimą	1500
16.	Kėdainių moterų LIONS klubas	Teisingas judėjimas ir savalaikė prevencija – sveikatos garantas senatvėje	1650
17.	Kėdainių lopšelis – darželis „Pasaka“	Augu sveikas ir stiprus	1300
18.	Kėdainių lopšelis – darželis „Aviliukas“	Pažink ir valdyk savo emocijas	1500
19.	Senasis Kėdainių trečiojo amžiaus universitetas	65+ asmenų nelaimingų atsitikimų ir traumų prevencija-2	2000
20.	Lietuvos pensininkų sąjungos „Bočiai“ Kėdainių rajono bendrija	Saugok ir stiprink sveikatą	1000
21.	Josvainių socialinis ir ugdymo centras	Sveikatos takeliais – kartu su seneliais	1900
22.	Kėdainių suaugusiųjų ir jaunimo mokymo centras	Aš negaruoju!	2500
23.	Kėdainių rajono paraplegikų asociacija	Sportas mus išlaisvina	1060
24.	Kėdainių lopšelis-darželis „Vaikystė“	Kas kuria laimingą darželį	1000
25.	Asociacija „Aktyviai“	Sportuok aktyviai su krepšinio kamuoliu	2000
26.	Labūnavos bendruomenės centras	Kai sveiksta siela	1300
IŠ VISO:			49995,84

Gauta ir įvertinta paraiškų 35;

Finansavimas skirtas 26 sveikatos projektams.

Kai sveiksta siela – Labūnavos bendruomenē

Teisingas judējimas ir savlaikā preventīva – sveikatos garantas senatvēje

Sveikame kūne – sveika siela

Rūpestīgi žingsņi (traumu preventīvai)

Kaip degti, bet neperdegti - kaniterapija, būdas padēti sau ir kitiems

Everesto link

Gera būti kartu

Kelias į draugystę

Herojaus kelionė

Sveikame kūne –
sveika siela

Pažink ir valdyk savo emocijas

Mokomės plaukti II

Sportas mus išlaisvina

Sportuok aktyviai su krepšinio kamuoliu

Sveikos gyvenimo pradžios skatinimas

Pagrindiniai aspektai, į kuriuos verta atkreipti dėmesį rengiant sveikatos projektus, yra šie:

- **Sveikatos poreikiai ir problemų analizė:** suprasti bendruomenės sveikatos poreikius ir esamas problemas. Analizė turėtų apimti epidemiologinius duomenis, sveikatos rodiklius, socialinius veiksnius, kurie gali paveikti sveikatą, ir kitus atitinkamus faktorius.
- **Dalyvių įtraukimas:** projektas turi aktyviai įtraukti tikslinę grupę dalyvauti. Projekto dalyviai turi turėti galimybę išreikšti savo nuomonę ir poreikius.
- **Prieinamumas:** užtikrinti, kad dalyvavimas sveikatos projektuose būtų prieinamas visiems, įskaitant socialiai pažeidžiamas grupes ir atokesnes bendruomenes.

Pagrindiniai aspektai, į kuriuos verta atkreipti dėmesį rengiant sveikatos projektus, yra šie (2):

- **Prevenција ir ugdymas:** sveikatai palankios elgsenos mokymas, ligų prevencija, psichoemocinės sveikatos stiprinimas (BST nustatomi prioritetai).
- **Rezultatai:** projektu siekti ilgalaikės naudos tikslinėms grupėms, bendruomenėms. Planuokite rezultatus, turinčius išliekamąją vertę ir vykdytos veiklos tęstinumą.
- **Teisės aktai ir etika:** Laikytis teisės aktų ir etinių principų, siekiant užtikrinti projekto teisėtumą bei dalyvių asmens teisių apsaugą.
- **Viešinimas:** numatyti rezultatų sklaidos ir projekto viešinimo strategiją.
- **Tvarumas.**

Sveikatos projektų rengimas yra kompleksinis procesas, reikalaujantis bendradarbiavimo tarp įvairių sričių specialistų, visuomenės dalyvių.

Kokie trūkumai arba pastabos buvo vertinant sveikatos projektų paraiškas:

- Projekto poreikis ar sprendžiama problema buvo tik iš dalies aiškūs arba neaiškūs ir nekonkretūs;
- Projekto uždaviniai neatitiko iškelto projekto tikslo, planuojamos priemonės neatitiko tikslinės grupės;
- BST nustatyti prioritetai menkai atspindėjo projekto veiklose;
- Numatytos veiklos buvo iš dalies nuoseklios ir pagrįstos, nenumatytas tęstinumas;
- Rezultatai trumpalaikiai, abejotini, tik iš dalies pasiekiami;
- Projekto nauda buvo momentinė, ne ilgalaikė.

AČIŲ

Turite klausimų?
sandra.buinovskiene@kedainiai.lt
+370 679 54707

www.kedainiai.lt

